

რომლებშია მოწვევები ძლიერ სუსტი აღმოჩნდნენ.

ამას წინააღმდეგ ჩამოვიდა მეტროპოლიტანის აქტიური მხარდა... მისი მხარეა...

ამ დღეებში საინჟინრო ნაღვარი მოვიდა, რომაც ძალიან დაზარალდა პირდაპირად...

პირვანხადეს

22 მაისს ტფ. საარტიკო საზოგადოების დარბაზში გაიმართა ცნობილი სომხის მწერლის და დრამატურის შირვან-ხადეს 30 წლის მოღვაწეობის საიუბილეო აღნიშვნა...

თა საზოგადოებამ და სხვა. აღრესე-ბი 50-ზე მეტი იყო. ბოლოს იუნი-ლიარმა მოკლე სიტყვით მადლობა გადაუხადა საზოგადოებასა და მიმ-ლოცველთ. საღამო 1/2 საათზე გათავდა.

მეორე დღეს „ფანტაზიის“ ბაღში გაიმართა ვახუშტის, სადაც მრავალი სიტყვა იქნა წარმოთქმული.

„სიტყვა-კაშპულ მწერლობის საზოგადოების“ კრების გამო მესამე წელიწადი, რაც ეს საზოგადოება არსებობს. სამი წელიწადი მკირედი დრო არ არის. ამ წლის განმავლობაში ბევრი რამ გაკეთდა...

ამ საზოგადოებას კი ჩვენთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს. ყოველ მხრიდან ისმის ჩივილი: ჩვენი ლიტერატურა დაეცა; არც რომანები გვაქვს, არც დრამები, არც კრიტიკა...

მაც რომ იკისროს გამოცემა, ხარჯ-საც ძლიერსა ჰფარავს. თუ ნაწარმოები ჩვენ ჟურნალ-გაზეთებში იბეჭდება, პონორარზე ლაბარაკიც კი მტრია.

ვისაც გულწრფელია ჰსურს ხელოვნებისა და ლიტერატურის სამსახური, ჩვენის აზრით, იმათთვის არსებობს სიტყვა-კაშპულ მწერლობის საზოგადოება.

კვირის კრებამ ნათლად დაგვაჩვენა, რომ პირველი ნაბიჯი საზოგადოებამ სწორედ გადადგა: მეცხრამეტე საუკუნის მწერალთა ნაწარმოებისა და კრებულის გამოცემით...

იქნებ ამ საქმის სათავეში მდგომნი ძალ-ღონითა და ნერვით სავსე ახალგაზრდანი არ შეუღრკებიან სხვადასხვა დაბრკოლებას და ბეჯითად გასწვივენ იმ მიზნისაკენ...

საქართველო

ზამთრის სემესტრი ექვეყნის სტუდენტობის ცხოვრებაში „საღამოების“ სემესტრიცაა თუ შეიძლება ასე ითქვას საზოგადოდ, რადგანაც ამ დროს ყველა ეროვნების სტუდენტობა საღამოს ჰმართავს...

ფოდ ჩაიარა. საღამოს მომწყობი კომისია უხერხულ მდგომარეობაში ჩავარდა; აფიშები გაკრულია, ბიულეტენები იყიდება და კომისია კი წიგნი არ ჰქონდა. ამ კრიტიკულ მდგომარეობას თავი შემდგომად დასაწყის: კომისიის წევრებში ისეთებიც იყვნენ, რომელთაც „და-ძმა“ ხშირად უთამაზნით, როგორც სცენის მოყვარეებს, მოიგონეს პიესის შინაარსი და ასე ესთქვეთა „და-ძმა“ დასწერეს ქართულად, რომელიც ქ.ბ. კიტო შიშუაშვილმა რუსულად და ფრანგულად სთარგმნა.

წარმოდგენა რუსულ ენაზე სწარმოებდა, რადგანაც უმრავლესობა საღამოს რუსობა ესწრება, ფრანგებისათვის კი პატარა წიგნაკები იყო დაბეჭდილი პიესის შინაარსით, რომელიც მსურველთა უფასოდ ურჩევდებოდა. თუ რამდენად უახლოვდებოდა ბ გუნდის პიესას საღამოს მომწყობ კომისიის მიერ შეთხზული „და-ძმა“ ამაზე ვერას ვიტყვით. შეგვიძლიან ვსთქვათ, რომ ჩვენს სტუდენტობას ექვი არ მოსვლია, რომ „და-ძმა“ ბ. გუნდის კალამს არ ექუთუვნოდა*.

საღამო „salle communale“-ში გაიმართა. წარმოდგენამ საზოგადოდ უფერულად ჩაიარა. ხალხი აღტაცებაში მოჰყავდა მხოლოდ ჩვენებურ ცეკვა-თამაშს. იმისდა მიუხედავად, რომ ჩვენი „საღამო“ დღე ბევრი სხვა და სხვა „საღამოებიც“ იყო, ხალხი მაინც საკმაოდ დაესწრო.

მთელი შემოსავალი საქართველოდან მიღებულ შემოწირულობიდან 1287 ფრანკი იყო, ხარჯი 743 ფ., დარჩა 544 ფ., რომლიდანაც 153 ფ. ასაღებია და ირიცხება ბილეთების გამოყიდვით ამხანაგებზე, ხოლო 391 ფ. კი ხელმოკლე ამხანაგებს დაუთმავს. საპატრო ბილეთების ფული შემდეგ პართავან მივიღეთ: 1) მღვ. დიმიტრი ვარლიაშვილისაგან 60 ფ., შერგოვილი ერევნის საზოგადოების სომხებსა და ქართველებში, 2) კენია მ. ვახტანგის ასული ორბელიანისაგან 30 ფ. 3) ბ. დ. სარაჯიშვილისაგან 66 ფ. 50 ს. 4) ბ. გ. ზანდოვისისაგან 66 ფ. 70 სანტ. 5) კ. ქეთევან რუსიშვილისაგან 26 ფ. და მის მიერ გაფრკლებულ საპატრო ბილეთების ფული 26 ფ. 6) ბ. შარვაშიძისაგან 15 ფ. 7) ბ. ნაკაში.

მისაგან 26 ფ. აგრედვე ქართულ სათვისტომოს გამოცემაში მიიღო ბ. ა. კიკინაძისაგან 8 ფრანკი. ექვეყნის ქართველ სტუდენტთა საზოგადოება ყველა შემოწირველთა გულთოდ მადლობას უთავის.

სახალხო

მასწავლებლებს

წარსულ წელში, ივნისის თვეში, ქუთაისის გუბერნიის სახალხო სასწავლებელთა ღირებულების დასმარებით, ლექციების დამთავრების შემდეგ, (50 კაცმა), რომელთა შორის 15 ქალიც იყო, ექსკურსია მოაწყო ჩაქვაბათომ-ფოთში და ათონში, რამაც კარგი შთაბეჭდილება მოახდინა ექსკურსანტებზე და მესხურ დღეს ყველა კმაყოფილი დაბრუნდა. წელს ზოგიერთ სახალხო სასწავლებელთა წინადადებით ქუთათურმა მასწავლებლებმა განვიზრახეთ მოვაწყუთთ ექსკურსია ახალ-ათონში 25 ივნისისათვის, რასაკვირველია ღირებულების დასმარებით, რათა შედგათაინ პირობებით ვიმოგზავროთ. ამის გამო მოვიწვიე მსურველთა, როგორც კაცებს, ისე ქალებს. გზის ფულად საკირა თითოეულისთვის 4 მანეთი და სახარჯო, ზედმიწევნით თითოს 8 მანეთზე მეტი არ დასჭირდებოდა. რკინის გზით გამოგვართმევინ ბილეთის ღირებულობის მეოთხედს, ზღვით კი ნახევარს. ექსკურსია მოეწყობა თუ 20 მსურველი მინიმუმ იქნება. მსურველმა უნდა გამოგზავნოს ცნობა და 4 მანეთი უნდა წარმოადგინოს უსათუოდ 20 ივნისამდე, 24 ივნისს უნდა ჩამოვიდეს ქუთაისში, საიდანაც 25 ივნისს გავემგზავრებით. ექსკურსია გაივლის ჩაქვამ, ბათომში, ჩაქვაბათონში, იქედან გამოვივლის სოხუმში, ფოთში და 30 ივნისს დაბრუნდება ქუთაისში. ცნობა უნდა გამოგზავნოს ამ მისამართით: Кутаишь, Абуладзевский пер. № 6 городское начальное училище Вл. Нацвлишвили.

დალო მზანელი.

შირილი კახეთიდან

მოკლებული ველის-ციხიდან ვიდრე სოფელ ვაქარამდე, მთელი ამ გაყოლებაზე სოფლების ვენახები თითქმის გადანდა. თებერვალშივე დედა ვაზი სიძებზე აქცევდა, მაგრამ ყურადღებას არავინ აქცევდა. პირი-ში კი ცხადად სჩანდა ვაზის მდგო-

მარეობა. ახალწენი ნივრად ვალიშალი, მომეტებული კიტრული იყო. ამობდნენ, არ გადასჭრა ვაზები, გამხმარა არ არის, კვირტს გამოიტანს. მართლაც გამოიტანა კვირტი, მაგრამ ერთ გოჯზე მეტი არ გაიხარდა. რაც გაიხარდა მისაგან ქვეწოლა და ცვივოლა. ერთი სიტყვით, ამნარი ვაზის იმედი აღარა გვაქვს. ზოგი ვენახის სრულშობით არ გამხმარა, თუ გამხმარა, ისიც თითო-ორი ვაზი, ზოგი ვენახი კი განახლებულია, ზოგან ერთ დესეტინა მამულში ორასი ვაზი აღარ მოიპოვება ნედლი. ძალიან ბევრმა დაანებეს თავი სანახევრო ვენახებს. საზოგადოდ რომ ვინაგარიშობით ძალიან ბევრაათი თუ ჩვეულებრივ მოსავლის მეოთხედზე მოავი-ვა!

გლეხობა ამხედვად გულს არ გაიტეხდა, რომ ესუბედურება მართლაც წელს მისდგომოდეს კარზე. საუბედუროდ ოთხი წლის მოსავალი აქედან აღარა მოიპოვებია. სანამ სამაგიეროს ვაშენებენ ოთხ წელზე მეტს გასტანს. რამოვლის გლეხობას ცხადია: ათასნარი გასაქირი და ვაგბა.

ეს ერთი თვეა, რაც გაუბედურებულნი ვიქნებოდა. ერთი დღე არ გვინახავს გადაღებული, ძლიერი ქარიც დაგება, რის გამოც ბევრ ვაზს მოლოლო. სეტყვაც სწორა, რამდენიმე სოფელი გაანახევრა. კარდნახში მუდამ სეტყვის ზარბაზნები გრიოდებს, რის მეოხებითაც სეტყვა ველარას აქლებს; თუმც მხოლოდ შვიდი ზარბაზნია. მიუხედავად ამისა, დალოცვი-ლებს აღარც წამალი აქვთ, აღარც ფიტონები. როგორც ეტყობა აქაური მამასახლისი იანვრისთვის გამოიწერეს და მაშინ ტერტრანთ თომას გაუჯავნოს. აქეთ ყანებს არა უჭირსრა, მაგრამ საუბედურად მაგრე რიგად არ მისდევენ კახლები ხენათესას. ექვილი ძალიან დაძვირდა, ფუთი ცხრა აბაზი ვახდა და ეს უფრო ზრად აღონებს გლეხობას. თუ წვიმები არ დაგვგენსა, უქვევლი ვაზს „მილდი“ გაუჩნდება.

კარდნახელი

მაწვრილი ამბები

მიქელ-გაბრიელის საზოგადოება (კურია), გასულ წელს ჩვენს საზოგადოებამ განაწენი დადგინა, რამელი-თად თითოეული კომლი საგადაგებულად სტენბად ოსურკეთის მომავალ განმარების შენახისას სავსებად გადაგვადან მანეთი. როგორც თავის დროზე გასუბეზდა იყო აღნიშნული, ამნარი

გებობამ, სულ კი იმითომ, რომ ეს ფუფარა-შლილი ღრმი თავის ქარიშხლის ზე-კატორ სულს მხოლოდ სივრცის უდაბნოში დაანავარდებდა და ორაკულსავათ მძლავრის აფორი-ზემებით თავს დასჩაბოდა ძირს კაცუნებს.

ფილოსოფიურ თეორიის კრიტიკა, რამდენადღაც იგი იმდენდებულია და ლოღიკურად არ არის თანდათანობით განვითარებული, ჰარმონიულად შეზავებული, ყოველთვის გაუგებრობასა და ცალმხრივობას ჰბადებს. ამიტომ არის საჭირო, რომ ობიექტიურად გარდაეცეს მსმენელს ესა თუ ის მოძღვრება, რათა მსმენელს თვითონ შეეძლოს მსჯელობის დადგენა. ეს აფიზიოლგის მის განგებას და არა თუ აფიზიოლგის, შორს-შეგეტელობის უნარს ჰმატებს, გონება გამოჰყავს ზეგამტიურ საღათას ძილისაგან და ხელახლად აღდგენს მასში ინტელექტუალურ და მორალურ დაფასებას.

ბ-ნ გრ. რობაქიძის ლექციის გამო

ბ-ნ გ. რობაქიძე ქვე-ქუხილით კი არ გადმოადგა სასაპარეზო ამბიონზე, არამედ წყნარად, ვითარცა ნირვანას უბიდან გამოპკრთალ ზრახვის ილუმინაცია ილუმინება, კასტილის ცეცხლში განახალი, სირინოზთა გაშლილი თმის ქნარის სიმებზე ბგერათა რხევით აღწეული, კუბილიონის ისრით ციაგათა კანდელის შუქის ფირფიტის მოქცეული და სხივთა ნავით ეთეროვან ზღვით მონამკრთალი-მოვლინებული. კიდევ რამდენი რამ შეიძლება გვეთქვა მისივე მშვენიერი ლექსიკონის მარგალიტი, ჩვენს მესხერებას რომ ავკრიბდა, ქურდობით მაინც დაე-საკეთებინა...

და მართლაც, ვისაც მოუხმენია ამ ლექტორის, უყვებრამ ვსთქვათ, მხატვარ-პოეტის ლექსები (თუ ესკიზები?) უმჯველია, მოჯადოებული იქნებოდა მისი მხატვრობის სიძლიერით. ბევრს ვეცადეთ მის ჯადოსნურ ჰანებს არ დავტყვევებოთ, ვეცადეთ გაგვევია, თუ რას იტყობდა ფრ. ნიცშეს მოძღვრებაზე, მაგრამ... მეტის-მეტი ვეუკაცური გამოკვება გვიპრდებოდა, რომ გრძობა გონებისთვის დაგვე-მორჩილებინა.

ბ-ნ რობაქიძის დიდი ღირსება ნაკულუფანებაც სწორედ ეს გახლავთ: მაღალი, საღონური ტონი, მხიბლელ-დამატკობელი სურათოვნება, იმავდროს კი მშრალი, გონებისათვის ურგები რამ.

დარბაზში ორი დიდი უფსკრული

ლოია, ერთგან სდას მეტყველი ქნდაკი, მეორე მხრივ მაყურებელი, რომელიც გაფაცოცებით თვალყურს ადევნებს მის ჰაზრთა სვლას კი არა, არამედ მის სწორ-უპოვარ წმინდა პაპისებურ სახის მოძრაობას, მის ნაკეთა თამაშს, ხმის ბგერას, რო-მელიც მშვიდ ზღვის ტრელებსავით თითქოს სტიქიონის გამოჯავრებით ხან ხმა-მალა შფოთავს იწყებდა, ხან კი ისევ მის წიაღზე ნელის დუღუნით მწკრივ-მწკრივით იზრზნებდა... ხოლო როდესაც სული საცოდავ ჩონჩხს უბრუნდებოდა, ჩვენ არ ვიცოდით, რა გააკეთა წმინდა პაპი? რას მეტყველებდა ეს ცივი მარმარილო? რით დაგვატყვევდა ასე ძლიერ, რომ გამოფხიზლებინას ზოგიერთ ფრანგების მეტი არა შეგვჩნა?

ალი, ცისარტყელი... მშვენიერი ქალწული... მთვარიანი ღამე... ქარი ზუზუნია... ტალღა დუღუნია... ჩქვრთა ჩირაბია... სხეულებელი... (ვითომც ხორც-შესხმული) ვრცეულდა... თრობა, ექსტაზი... და აღარ გავსდგეს, ძილმა მოგვარა დაწარჩენი. უმჯობესია, პატივცემულმა ლექტორმა ვახუშტის ფურცლებზე გადმოგვეცეს ეს სიტყვათა კრების თი-ბგული, იქნება მაშინ გვედრისოს მისი ლექციის შინაარსის ნამდვილად გაგება, თორემ სიხარბა და ზმანების ბევრი არაფერი დაეჯე-ბება,

იქნებ ჩვენც მოგტყუდით? იქნება ყურთა ვეცოდება...

მართლაც, რას ნიშნავს ლექციის ფორმის ვირტუოზობა, თუ შესაფერა შინაარსი თან არ მიჰყვება? ბოლოს და ბოლოს ლექციის ფასი ხომ შინაარსზეა დამოკიდებული. მით უმეტეს ეს უნდა ითქვას იმ ლექტორზე, რომელიც ისეთ ტიტანებს მოჰკიდებს ხელს, როგორც არის ნიცშე, რომელიც არ დაგეტრავს სისტემატიურად დამუშავებული დოქტრინა და მხატვრის ჯადოსნურ კალამით დიდ ბუნებრივ შინაარსთან აფორიზმების უნჯ ჩარჩობში აქნადკებდა. აქ ლექტორის მოვალეობაა შინაარსზე ილაპარაკოს, ჩამოაშოროს მხატვრული სამოსელი მისი სტილისა, რომ აღმდგომის გულწრფელი მის ფილოსოფიურ შინაარსზე მი-აპყროს. აზრთა მრავალფეროვნება, ერთურთთან დამოუკიდებელი აფორიზმები, თითქოს ერთმანეთის საწვი ნაღმდგეო აზრთა ნაპერწკლები — აი, თუ ვნებავთ, ნიცშეს უსიტე-მო პრინციპების ჩონჩხი, ხელოვანი ლექტორი, როგორც ვსთქვით, ვანგებ ზვას აუტყვევდა ამ ბრკვილია სამოსლის სინჯვას, რათა, ძველთა თქმისა არ იყოს, sineira et studio, გაეშალა მისი დედა-აზრების ბუბე-რაზობა. და ეს არც ისე ძნელი არის შრომის მოყვარე ლექტორისთვის, ვინაიდან ნიცშეში მიუხედავად მის აფორიზმულ ფორმისა, მიუხედავად მეტისმეტი უსიტეობისა,

იგი უკვე ჩამოყალიბებულ და მოლოდინურად დასკვნით ერთ მთელ მოძღვრებას წარმოადგენს და გამოი-დინარეობს იმმანენტურ აუცილებლობის გამო მის ძირითად პრინციპებიდან. რასაკვირველია, როგორც მრავალ მოაზრეთა თავს, ნიცშეს უმთავრეს აზროვნებას გვერ-დით ნახავთ კიდევ მრავალ აზრებს, მაგრამ ლექტორთა მოვალეობაა მოძღვრების უმთავრესი დედა-ძარღვი ხელში ეჭიროთ სახელმძღვანელოდ, არა როგორც შემთხვევით ამონატ-ყარნი ნაპერწკლები პარადოქსა-ლურ განებისა, არამედ როგორც აუცილებელი დამახასიათებელი თვისება მის სუბსტანციურ შინაარსისა.

ავიღოთ ბ. გ. რობაქიძის ლექციის პროგრამა (და პროგრამამ უფრო მეტი დასტოვა ჩვენს ხსოვნაში, ვიდრე თვით ლექციამ) და დაინახავთ, თითქოს პატივცემულ ლექტორის ისეთ აუდიტორიასთან ჰქონია საქმე, რომლისათვისაც ნიცშეს მოძღვრებაზე მთელი სერია ლექსებისა წაუკითხავს და ახლა საბოლოოდ, ზედმეტი შთაბე-დილების მოსახდენად, უკანასკნელ ლექციას უკითხავს. სათაურით კი, „ფრიდრიხ-ნიცშე“ იგი ჩვენ უფრო მეტს გვიპრდებოდა, არა ნიცშე-მის უნიშვნელო ნაწილის გადმო-ცემას, არამედ ნიცშეში არსებით თვისებების ობიექტიურად გადმო-ცემას.

ავიღოთ ბ. გ. რობაქიძის ლექციის პროგრამა (და პროგრამამ უფრო მეტი დასტოვა ჩვენს ხსოვნაში, ვიდრე თვით ლექციამ) და დაინახავთ, თითქოს პატივცემულ ლექტორის ისეთ აუდიტორიასთან ჰქონია საქმე, რომლისათვისაც ნიცშეს მოძღვრებაზე მთელი სერია ლექსებისა წაუკითხავს და ახლა საბოლოოდ, ზედმეტი შთაბე-დილების მოსახდენად, უკანასკნელ ლექციას უკითხავს. სათაურით კი, „ფრიდრიხ-ნიცშე“ იგი ჩვენ უფრო მეტს გვიპრდებოდა, არა ნიცშე-მის უნიშვნელო ნაწილის გადმო-ცემას, არამედ ნიცშეში არსებით თვისებების ობიექტიურად გადმო-ცემას.

თეატრი და სელოვები
 ხონი. როგორც ხონიდან გვატყობინებენ, იქ უკვე შესდგომიან სახელო სელოვების მოწყობა. მსახიობთა შორის მიწვეულნი არიან: ქ. ნ. ჯავახიშვილი, ა. შოთაძე, მ. ბ. ზარდალიშვილი და რეჟისორად ვ. შალივაშვილი. გასტროლებზე მიწვეულნი იქნებიან ვ. აბაშიძე და ვ. გუნიანი. განსახლებულია წარმოსდგენად: სიმბიონი, დამანაშავე, განწმენის სასახლე, დანაშაული და სასჯელი, სადღესასწაულო და მანა, ძალი აღმართისა ხნაჲს, სიძე სიმამრი, ქრისტინე, ზოგი ქირი მარგებელია, სამშობლო, ღალატი, ორი გმირი, ექიმი შტოკმანი, მელანის ოინები, ირინეს ბედნიერება, ხალხი, დარისპანის გასაქირი და სხვა. სელოვი დაიწყება 5 ივნისიდან.

ქველმოქმედთა სახელო
 შარან სექტემბერში და სამტრედიის მატარებელმა გასრისა ქუთაისის მახრის შუაში მცხოვრები დიმიტრი შარანძე ნაფეცხარიძე, განსვენებული გვარია მემამულე იყო და ხალხს სიკეთე უძღვნა მით, რომ მან მოაწყო ს. შუაში თვისი ხარჯით ბაზისი სარჩევსაგან ქარხანა და პარკის სამბილი ფარდები. წინა დღე ხალხი ჩალის ფასად უზიდდა ჩარჩებს გაუჩრევლ ბაზასა და ნედლ პარკს, დღეს ღირებულ ფასს იღებს თელი. გზაში, ბოლო დღოს დიმიტრი სხვა და სხვა გარემოებების გამო ვალზეში ჩაჯდა, გაღარიბდა. მამული მოვალეობა ჩამართვის, სახლ-კარი დაწვეა, ცოლ შვილი დაეშვა, ქვეყნ დაკარგა და ბოლოს ტრაგიკულად გარდაიცვალა. დიმიტრის კარგად იცნობდნენ ტფილისში: მას ჰქონდა გახსნილი გოლოვინის პრისპექტი, მუხრან-ბატონის სახლებში, აზიური მალაზია. მას დარჩა 75 წლის მამული მანა, რომელიც დღეს დადგენილია ვანისის მით, რომ არ აქვს არც ბიჭი, არც ადგილი, არც საქმელი და არც სახელი. დალოდაჲ ძლივსა ქუთაისში და თხოვლობს მოწვევებს. შეიძლება აღმოჩნდეს ვინმე მალაზია: მათაჲსი ორიოდე გრაში ამ ადრისი: Куцаисъ, 3-е городское начальное училище. Вл. Навилишвили для старика Налстваридзе.

ლადო ბეზანელი.

პასუხად ბ-ნ „კოდელს“
 ამ რამდენიმე დღის წინად „სახალხო გაზეთში“ დაისტამბა „კოდელის“ წერილი გომის სინდიკატის შესახებ, ამ წერილში, სხვათა შორის, ნათქვამია, რომ მე „დადავულაპე“ 800 მანათი, მე კი ჩემს თავს ნაზარალე ვესთვლი და ჩემი გადაიყვანა ვეცილებით მეტი 800 მანათი. საქმე იგი რაში იყო. გომის სინდიკატმა ჩამაბარა თავისი განყოფილება ბრეთისა და მომეცა სრული ავტონომიური უფლება: სადაც სახიროდ დავინახავდი, სადაც ქრო საქონელს, იქა ვყიდულობდი და ნაყიდ ქინახულსაც იმას მივიყიდდი, ვინც მეტს ფასს მომცემდა. ჯილდოდ უნდა მომცემოდა მოგების მესამედი; მხოლოდ თუ ზარალი აღმოჩნდებოდა ბრეთის განყოფილებაში, ზარალიც უნდა მეკისრნა მესამედი. შესდგა ჩემსა და გომის სინდიკატის შორის „პროტოკოლი“ ამ პირობის შესახებ და დღეს რასაკვირველია ინახება გომში.

გიაბრა ჩემი ანგარიშის პირველმა წელმა, რომლის განმავლობაში ვყიდულობდი საქონელს ტფილისში ბიანდლოვისაგან, ვმუხახემ და ლაზარაშვილისაგან, ქვეყნიძე და გველივისისაგან, რკინულს ქვეყნიძეისაგან (რუქებზე) და ზოგჯერ აკოფოვისაგან. ამათანევე ვაქრობდა თვით გომის სინდიკატს და მაშასადამე ერთს და იგივე ფასებში ვყიდულობდი საქონელს როგორც უმთავრესი სინდიკატი; ისე ბრეთის განყოფილება. ბრეთის ქინახული განთქმულია და პური ყოველთვის მეტ ფასში იყიდებოდა, და ქინახულის მოგებაზე იყო დამყარებული განყოფილების სულის დგმა, არსებობა. შემდეგ წელს გომის სინდიკატის გამგედ ჩაღდა გიორგი ვახტანგის ძე მანაბელი. სინდიკატი შეე-

რა „სინდინდენტს“, რომ ჩაება რეზინა პური წელიწადში 20,000 თუ 60,000 ფუთი. ერთი სიტყვით, სინდიკატი რამდენსაც შესძლებდა, იმდენი შეეძლო ჩაება რეზინა გომის სასურსათო მალაზიაში. აშკარაა, რომ დიმიტრი მეტი პური მოგროვებოდა გომში სინდინდენტსა თვისი, იმდენი მეტი ხეირი უნდა ყოფილიყო. ამიტომ ახალმა გამგემ გილო მაჩაბელმა მოიწადინა ამ საქმეში მიეხრო ბრეთის განყოფილება, რადგანაც ბრეთში, ბლომად იკრფებოდა პურა და ამასთან გაცილებით სუფთა, უხარჯო, ვიდრე გომში. პრეტულს და შინდურს პურს სახელი აქვს გავარდნილი, სათესლოე იყიდება და ფასი ყოველთვის აქვს. გიბართა ჩემსა და გილო მაჩაბლის შორის მოლაპარაკება შეეთანხმდა. დათმე ავტონომიური უფლება: საქონელიც გომიდან უნდა მიეზიდნა, ბრეთის განყოფილებაში გასასყიდად და ქინახულიც სულ გომისთვის უნდა მეგროვებინა. გარეშე არც ერთი მარცვლი არ უნდა გამეყრდნა, თუმცა ქარელში მითო ციციშვილთან მქონდა საქმე დაქირვების, რომ ყოველი ქინახული მისთვის მიეზიდნა, რადგან ფულითაც ხელს მიკრძავდა წინაღობა და პურშიაც კარგ ფასს მაძლედა. მითხარაში დამემოწმება, მაგრამ ჩემსა და გილო მაჩაბლის შორის არ ვიცი სად არის ესლა. ჩემსა უნებურად ჩამოვშორდი მითო ციციშვილს და იმის ფულიან „კამპანიაში“, უბრა არ გამეწყობოდა. და თანაც გილო მაჩაბლის პირობით უფრო მეტ მოგებას მოელოდა ბრეთის განყოფილება ბრეთის ქინახულში რა ფსაც აიღებდა გომის სინდიკატი, ის ბრეთის განყოფილების მოგებით უნდა ჩათვლილიყო, რასაკვირვლია გამოკლებით ხარჯებისა და კომისიისა, რაც ჰქონდა დადებული სინდიკატს. მოგება ქეშპირითადად სახარბიელო იყო. ვყიდულობდი პურს 70 72 1/2 კაპეკად ფუთს, მეუ-მეს მისათანი გომამდე 2 1/2 კ. ფუთზე, სულ ფუთი ჯდებოდა 73—75 კაპეკით. ამ ფასებში ჩაბარდა სინდიკატი პური და გომის დავთრებში აღინიშნული. საშუაზაროდ დიდხანია მას უკან და ზეპირად არ მახსოვს. სინდიკატს სინდინდენტსაგან ფუთ პურზე უნდა მიეღო 1 მ. 10 კ. მეტი ყოველ ფუთზე 30—35 კაპეკით. მაგრამ აქედან უნდა გამოვიღე ხარჯ-პორაჯი და საკომისიო თვით სინდიკატის სასარგებლოდ. ბრეთის პურის ხარჯი გომში მოგროვდეს პურზე ნაკლები უნდა ჩაითვალოს, რადგან იგი, როგორც უნდა ვეცნო, ვაცილებით კარგი და უხარჯო პური იყო და ვიზუაც ასე. მაგრამ ფუთზე 20 კაპ. მოგება რომ ვინაგარიზოთ, რაც აუცილებლად ბრეთს შეზღუდებოდა, ეს მოგებაც დიდი მოგებაა. ასევე უნდა ვსთქვათ აუარებელს ქერზე, სინდინდენტს, შერიაზე და ლობიოზე, რაც მოუგებლად დამჯდარის ფასად ჩაბარდა გომში და ყოველი ეს შეტანილია თავისი ფასებით გომის სინდიკატის დავთრებში. გულწრფელად იყო მაჩაბლის დაპირებული მოგება, სახარბიელო და ამიტომ დათმე მითო ციციშვილთან და იმის „კამპანიაში“ აღბე-მიცემობა ქინახულში. რაც შეეხება სავაჭრო საქონელს, რაც გომიდან მომქონდა, ვაცილებით ძვირად ჯდებოდა, ვიდრე მე თვითონ ვყიდულობდი ტფილისში. ეს აშკარაა; სინდიკატი საქონელს რომ მიგზავნიდა, მოგებით მიგზავნიდა. რომელიც გინდა აიღე; აი თუნდა ჩი პოპოვისა, გომის სინდიკატს ბიანდლოვისაგან მომქონდა 23% დაკლებით და თუ პოპოვისაგან ნიღზე წამოიღებდა, თობობდა 23% გარდა კიდევ 3% დისკონტი. ამ ფასებში ვყიდულობდი მეცა. მხოლოდ სინდიკატი მაძლედა ამავე ჩიში 12 პროც. დაკლებით, მაინც არა უმეტეს 16%, რაცა სხვა ფირმის

ივანე ავალიშვილი.

წერილი რედ. მიმართ
 ატიცეველთა ბატონო რედაქტორო! ჩემი მოთხოვნის საპასუხოდ „სახალხო გაზეთში“ მე-273 ნომერში ბ. ახვლედიანი გვბრძლება, რომ პარიზის ქართველთა საზოგადოების ვალს, სწავლას რომ დამათავრებს, მაშინ ვაღიარებ. იმედი, ეს ყველასათვის სასიამოვნო ამავე, ახლო მოსავლში მოხდება. მანაბლის კი მეტი არ იქნება შემდეგი შევიწინაო:
 1. პარიზის ქართველთა საზოგადოებას რუსეთის სათვისტომოებით დამხმარებელი კასა არა აქვს. თუ ბ. ახვლედიანი და ლ. ნიკოლაძე საზოგადო ფული მიანაწილეს, თუ არ ვცდები, ვარაუდში, მხოლოდ იმ პირობით, რომ შინ მოსვლის-თანავე დავაბრუნებინათ. გაჭირვების დროს მათ ხდობით მოგვიდნენ და ალბად ამიტომ არის, რომ დღეს ბ. ახვლედიანი ისე ხმას არა გვეყვს, თუ არ დაიცივს კი-ლოთი.
 2. არავითარი საბუთი არა გვაქვს ბ. ახვლედიანის ხელმოწერაში დევი შევიტანოთ, მაგრამ ესევე არ ითქმის თ. ნიკოლაძის შესახებ, რომელთა მამა ქუთაისის მახრის, თუ გვგანძია, გუბერნიის თავდაზნაურების წინამძღოლია. მთელი ვალი კი 238 ფრანკს არ აღემატება.
 3. მართალია, ბ. ახვლედიანი მთელ ვალს თითონ კისრულობს და ეს მეტად

ჩი გამოგზავნებოდა. ასევე იყო ყოველი საქონელი; ქილაქის ფასებზე ძვირად მომდიოდა გომიდან; დობრანიცის პანამა საიხოე შალბები; ზაფერის თავშელები და მდებრი, გორაკის, რეშეტეიკოვისა და მოროზოვის მიტკლები; ლოგინის საპირები (ტიკი) ლიუბომილოვისა, ცინდელისა, ვინცელოსა, ქიშპრე-ცინდელისა, ცინდელისა, შრე-დერისა და სხვა. ეს ხომ გომის დავთრებში აღინიშნული, როგორც მეგზავნებოდა და უტყუარი საბუთითა-და დაწერილია, ცულობაც ვერ ამოსწავს კაცი. დათმე შეშულში მოგებაც, იმითომ, რომ პურისა და ქინახულის მოგება გომის სინდიკატიდან უნდა რგებოდა ბრეთს თავის ქინახულში, რაც კი სინდიკატს გომში ჩააბარა. პურის მახან-და მაშინ ბრეთშიაც და გომშიაც 70—75 კ. და ამავე ფასად, ისიც რამდენიმე ათასს ფუთს ქინახულს ვინ გაყიდდა მ-უკვლად! მე ვასრულე-ბდი გილო მაჩაბელთან დადებულს პირობას, მაგრამ, აი აქ არის მავარი. მოხდა ერთი ილიაქითი გომის სინდიკატში; სინდიკატს ულ-მოგებლმა კრიზისმა დაუნდობელი ფრთა წამოჰკრა. გილო მაჩაბელი იძულებული გახდა სინდიკატს გამოემყიდებოდა. ჩემსა და სინდიკატს შორის გილო მაჩაბლისაგან დადებული პირობა წერილობით არ იქნა შესრულებული დღეს-ხვალი-დღის ვადალებით, მოუცელეობის მიზეზით, ქართული—გულუბრყვი-ლო ნდობის მიზეზითაც. გილო მაჩაბლის შემდეგ სინდიკატის ახალმა გამგებამ ჩემი არა-შეიწყნარა რა. ქინახულში მოგება არა მიეცა რა ბრეთსა და გომსა ჩაჰკალა. იქედანვე ძვირად წამოღებული საქონელი მოგებას რას მომცემდა. იმ წლის ანგარიშის სახე ადვილი წარმოსადგენია, როგორც იქნებოდა. ზარალი სინდიკატში ჩემზე გამოიყვანა 670 მანათი. მე კი სინდიკატზე ვსთვლი ქინახულის მოგებას. გიბართა ჩემს შორის დავა, ვუჩიველ სინდიკატს გორის სასაპაროლოში; წარვადინე პოშლინები, მაგრამ წერილობითი საბუთი ხელში არ მექირა; ამის ამოკრფისათვის გომის დავთრებიდან დრო, ფული და გამოცდი-ლება იყო საქირა. დავიხიე უკან მოგების დაქირვება ვეცადე გამოვითასთან—ზარალი მიმეცა მატე-ბოდა. როდესაც აქაც სინდიკატის გამგებამ მაშინდელი კრიზისით გა-ჯავრებულმა უარი მიბარა, მაშინ თანხმად პირველის დადებულის პირობისა წარვადინე 200 მანათი და საწველი ფული მიქვს წარვადინე 20 მან. ასე ვსთვლი ჩემს თავს ნაზარალევი. მე ჩამიყვალავს ვაცი-ლებით მეტი 800 მან. და არა მე ვისიმე. რაცა ვსთქვი, დავთრებში მოყვანილი.

ფილისის მიმართ

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ფილისის მიმართ

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ფილისის მიმართ

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ფილისის მიმართ

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ფილისის მიმართ

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ფილისის მიმართ

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ფილისის მიმართ

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ფილისის მიმართ

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ. რიფში დიდ. 5 ს. მათუში დიდ. 8 ს. 4 ს. 6 წ.

ბატონო ჩემო! ნ. 1-III კლ. ჩქარი მატ. ხაზ. 10 წ. 10 ფუთზე, გომში ჩადის დამ. 12 ს. 8 წ. მინაღობი დამ. 1 ს. 12 წ